

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО В ТОРГОВЕЛЬНО- ВИРОБНИЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ НА ПРИКЛАДІ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Іванова Т. І., Кальнова А. М.

Нормалізація економіки України неможлива без розумної організації зовнішньоекономічних зв'язків. У той же час зовнішньоекономічна діяльність, її розвиток мають виняткове значення для успіху економічних реформ. Підвищуючи ефективність зовнішньоторговельних операцій, економіка держави та її склад і регіону може піднятися на необхідний рівень, що дозволяє як підприємствам, так і населенню підняти свій життєвий рівень.

Зовнішньоекономічні зв'язки виступають вагомим складовою економіки Сумської області. Продукція підприємств області відома в багатьох країнах світу.

Таблиця 1.

Основні показники зовнішньої торгівлі.

Експорт/імпорт товарів України і Сумської області
за 2002-2004 р.р.

Показники	Україна млн. дол. США			Сумська область млн. дол. США				Питома вага регіону, %		
	2002	2003	2004	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004
Загальний обсяг зовнішньої торгівлі	34993,9	46101	61668,3	372,1	503,2	660,3	767,5	1,1	1,1	1,1
Експорт	17957,1	23080,2	32672,3	261,1	352,1	472,1	534,9	1,5	1,5	1,4
Імпорт	16976,8	23020,8	28996	111	151,1	188,2	232,6	0,7	0,7	0,6
Сальдо	980,3	59,4	3676,3	150,1	201	283,9	302,3	-	-	-

Сумська область займає стабільне 15 місце по Україні по величині зовнішньоторговельного обороту й інтенсивності зовнішньоекономічної діяльності.

Можна зробити наступні висновки:

- намітилася стабілізація й підвищення зовнішньоторговельного обороту, що безумовно, позитивно впли-

ває на розвиток економіки області;

- йде поступове підвищення питомої ваги експорту в зовнішньоторговельному обороті підприємств області.

Недоліки і перешкоди для підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності:

- недосконалість законодавчої бази в сфері зовнішньоекономічної діяльності;
- недостатньо повне дослідження зовнішніх ринків;
- низькі темпи підвищення конкурентноздатності виробленої продукції.

Окреслимо наступні пропозиції наступні пропозиції, що повинні зважуватися на обласному рівні, а саме:

- експорт області повинен бути зорієнтований на сучасні тенденції окремих секторів міжнародної торгівлі товарами і послугами;
- область повинна сконцентрувати увагу на розвитку експортозорієнтованих галузей: машинобудування, енергетичне машинобудування, хімічна промисловість, наука, легка промисловість, сільське господарство і переробка, харчова промисловість, транспортні послуги, будівельна промисловість.
- регіону необхідно удосконалювати структуру імпорту, особливо це стосується таких товарних позицій: енергоносії, машини та устаткування, жири і олії тваринного і рослинного походження, цукор, текстиль і текстильні вироби, зернові.

В сфері регулювання експорту стратегія області повинна бути спрямована на збільшення питомої ваги і обсягів продукції з високим рівнем переробки, особливо наукомісткої. В сфері регулювання імпорту необхідно проводити роботу за наступними напрямками: впровадження енергозберігаючих технологій, збільшення виробництва продукції, що замінить імпорт, регулювання імпорту сільськогосподарської продукції.